

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
DIREKTORAT ZA REGIONALNI RAZVOJ

RAZVOJNI SVET KOHEZIJSKE REGIJE VZHODNA SLOVENIJA

Trubarjeva 11, 2000 Maribor

T: 01 400 34 42
F: 01 400 32 02
E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

Številka: 3030-3/2015/32
Datum: 25. 3. 2014

**Zadeva: ZAPISNIK 7. REDNE SEJE RAZVOJNEGA SVETA KOHEZIJSKE REGIJE
VZHODNA SLOVENIJA**

Sedma redna seja Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija (v nadaljnjem besedilu: svet), je potekala v ponedeljek, 23. marca 2015, s pričetkom ob 14. uri in zaključkom ob 17. uri v Mariboru v dvorani generala Rudolfa Maistra MO Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor z naslednjim dnevnim redom:

1. sprejem dnevnega reda;
2. pregled sklepov in potrditev zapisnika šeste redne seje;
3. potrditev zapisnika prve dopisne seje;
4. predlog Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta«;
5. usmeritve predstavnikoma sveta za 1. sejo Odbora za spremljanje Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020;
6. informacija o stanju na pripravi dokumentov, ki predstavljajo predhodno pogojenost za črpanje sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020;
7. vzpostavitev neformalne kohezijske mreže in vloga regionalnih razvojnih agencij;
8. sprememba Poslovnika o delu Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija;
9. sprememba Uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije;
10. razno.

Sejo sveta je vodil predsednik dr. Ivan Žagar. Po ugotavljanju prisotnosti je ugotovil, da je seja sklepčna. Od 40 članov sveta je bilo prisotnih 20 članov.

Prisotni člani sveta: Branko Drvarič, Vlado Mandič, Slavko Petovar, Bojan Vogrinčič, Marijana Cigala, Miran Jerič, dr. Ivan Žagar, dr. Andrej Fištravec, dr. Darinka Fakin, Janko Kos, mag. Branko Kidrič, Janez Jazbec, Marko Rupar, Ivan Molan, Mojmir Pustoslemšek, Gregor Macedoni, mag. Mojca Špec Potočar, dr. Vladimir Prebilič, Mojca Čemas Stjepanovič in Tomaž Kordiš.

Ostali prisotni: Andrej Engelman, Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljnjem besedilu: SVRK), mag. Bojan Suvorov, SVRK, Marjana Dermelj, SVKR, Josip Mihalič, SVRK, Marko Drofenik, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljnjem besedilu: MGRT), Robert Drobnič, MGRT, mag. Duška Radovan, MGRT, Snežana Čanak, MGRT, Borut Megla, MGRT, mag. Igor Strmšnik, sekretar sveta, MGRT, Karmen Sonjak, RRA Koroška, Vojka Osojnik, Občina Slovenska Bistrica, Mojca Šibila Drobnič, ZRC Bistra Ptuj, Aleksandra Pivec, ZRC Bistra Ptuj, Sergej Garantini, RCR Zagorje in Danica Svetec, Univerza Maribor.

Predsednik je v uvodu pozdravil vse prisotne in še posebej Gregorja Macedonija, župana MO Novo mesto, ki je kot član sveta zamenjal Alojzija Muhiča. Novi član sveta je tudi dr. Aleksander Jevšek, župan Mestne občine Murska Sobota, ki je zamenjal Antona Štihca.

Ad 1.) sprejem dnevnega reda

Soglasno je bil sprejet predlagan dnevni red.

SKLEP 1: Sprejme se dnevni red.

Ad 2.) pregled sklepov in potrditev zapisnika šeste redne seje

Sekretar sveta je predstavil sklepe šeste redne seje. Glede izvedbe sklepov je informiral, da je operativni program bil potrjen s strani Evropske komisije in da je bil svet s pisnim gradivom SVRK obveščen o spremembah v zadnji fazi usklajevanja OP z Evropsko komisijo.

Sledila je razprava v kateri so člani sveta izpostavili, da sklepi sveta za državno raven nimajo teže in da služijo zgolj za formalno zadostitev načelu partnerstva. V zadnjo različico OP tako niso bile vključene niti določbe glede uporabe tehnične pomoči na regionalni ravni, ki so bile s SVRK usklajene na zadnji seji sveta. V regijah krožijo informacije, da je vlada tehnično pomoč že razdelila med ministrstva in da naj bi bile vse zaposlitve realizirane v Ljubljani. Med državo in regijami je porušeno zaupanje, ki ga je treba ponovno vzpostaviti, če naj se teritorialni razvojni dialog nadaljuje. Svet sicer ne more prevzeti svojega dela odgovornosti za vodenje regionalne politike.

V odzivu so predstavniki SVRK pojasnili, da se bile pripombe sveta na OP upoštevane, da pa so vse do 11. decembra lani še tekla usklajevanja z Evropsko komisijo. Večina sredstev tehnične pomoči bo šla za zaposlitve na sistemski ravni, v OP pa so vključene možnosti za realizacijo programa tehnične pomoči na regionalni ravni tako, da bo to mogoče realizirati.

Svet je po zaključku razprave soglasno sprejel **SKLEP 2: Potrđi se zapisnik šeste redne seje. Ob tem svet ugotavlja, da se sklepi sveta ne realizirajo.**

Ad 3.) potrditev zapisnika prve dopisne seje

Svet je brez razprave soglasno sprejel **SKLEP 3: Potrđi se zapisnik prve dopisne seje.**

Ad 4.) predlog Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta« (v nadaljnjem besedilu: uredba)

Predstavniki SVRK so predstavili uredbo s pomočjo zaslonske predstavitve z naslovom »Ureditve kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta«. **Zaslonska predstavitev uredbe s strani SVRK je Priloga št. 1 k temu zapisniku.** Predstavniki SVRK so v obsežni predstavitvi izpostavili, da se pripravlja nova različica uredbe, ki bo upoštevala prejete pripombe. Da se zagotovi potreben čas za upoštevanje pripomb, je bilo sprejemanje uredbe nekoliko upočasnjeno. Nekatere ureditve bodo iz predloga uredbe prenesene v Zakon o izvrševanju proračuna s čemer se želi izvajanje kohezijske politike bolj povezati s proračunom. Pri predstavitvi uredbe je SVRK izpostavila, da bo v novem besedilu uredbe v drugem členu določilo, da je cilj izvajanja kohezijske politike tudi zmanjševanje razvojnih razlik med posameznimi regijami znotraj države, v tretjem členu pa bo opredeljeno načelo povezovanja, ki bo določalo, da se koriščenje sredstev kohezijske politike izvaja s spodbujanjem celostnih pristopov, povezovanjem vsebin iz različnih prednostnih osi, z nacionalnimi in regionalnimi programi in programi na ravni Unije. Predstavljena je bila časovnica začetka izvajanja kohezijske politike 2014-2020. Prvi krog medresorskega usklajevanja uredbe je zaključen. V teku je priprava Izvedbenega načrta, ki predstavlja operacionalizacijo OP. Predvidoma bo sprejet v aprilu. Začel bo delovati Odbor za spremljanje, Vlada RS bo pripravila Zakona o izvrševanju proračuna in sprejela uredbe (predvidoma aprila), teka bo akreditacija

posredniških organov (april-junij). „Designation procedure“, ki je pogoj za črpanje sredstev iz Bruslja, bo izvedel Urad za nadzor proračuna (junij – oktober). Vendar pa to ne bo pomenilo tudi zamika izvajanja kohezijske politike v jesen. V proračunu 2015 je bilo z rebalansom zagotovljenih okoli 70 milijonov evrov sredstev EU in ta se bodo lahko začela koristiti takoj po sprejemu izvedbenega načrta. Konec maja bo pripravljen Priročnik za izvajanje evropske kohezijske politike 2014-2020, ki ga SVRK pripravlja kot pomoč deležnikom.

Predstavitvi SVRK so sledila vprašanja in široka razprava. Člani sveta so zadovoljni, da se je hitrost sprejemanja uredbe upočasnila in je še mogoče uveljavljati pripombe. Menijo, da omenjanje regionalnega razvoja med cilji in načeli ne zadošča. Uredba ni vzpostavila mostu med kohezijsko in regionalno politiko. Povezava ni vzpostavljena niti na ravni razvojnih regij (NUTS 3) in celo ne na ravni kohezijskih regij (NUTS 2). V sistemu izvajanja ni nikjer vključenih razvojnih svetov kohezijskih regij, ki so po ZSRR-2 organi odločanja o razvoju na ravni kohezijske regije. Glede na to, da sta Evropska komisija in Slovenija v Partnerskem sporazumu in OP prepoznali obstoj dveh kohezijskih regij z različnimi razvojnimi problemi, je nedojemljivo, da razvojnima svetoma kohezijskih regij pri izvajanju kohezijske politike ni dodeljena nikakršna vloga. Posledično na regionalni ravni tudi ne bo mogoče koristiti t.i. »sistemske« tehnične pomoči, ki se obljublja. Uredba ne omogoča integriranega pristopa pri čemer je prav pomanjkanje sinergijskih projektov, ki bi kombinirali sredstva iz več prednostnih osi in več skladov, ugotovljena pomanjkljivost v pretekli finančni perspektivi. Kako bo mogoče neposredno potrjevati komplementarne integrirane operacije? V strokovne skupine je treba vključiti regionalno raven. Iz uredbe veje centralizacija. Doslej dane pripombe se upoštevajo le deklarativno, ne pa dejansko. Leto 2015 je bilo predstavljeno kot »leto iskanja odgovorov in dogovorov« kar ni sprejemljivo saj je kohezijsko politiko treba čim prej začeti izvajati. Še posebej pa je pomembno, da se zaradi zamud ne prekine izvajanje uspešnih ukrepov, ki tečejo kontinuirano (npr. štipendijske sheme ali projekt »Podjetno v svet podjetništva«, kjer pogodbe potečejo sredi leta in je negotovost nadaljnjega izvajanja zelo velika.

Predstavniki SVRK so odgovarjali na vprašanja in pojasnjevali posamezne rešitve. Ni potrebe, da bi se sistemske rešitve v regionalni politiki podvajale v pravnih aktih s katerimi se izvaja kohezijska politika. Tudi s pravnega vidika to ni sprejemljivo. Načrtovan sistem omogoča financiranje ključnih regijskih projektov. Kar so v uredbi dodali, ni leporečje ampak so temeljna načela, ki imajo odraz tudi v drugih aktih SVRK v pripravi. V »Merilih za izbor operacij« je npr. vključena splošna uvodna navedba: "Okvir horizontalnih in vodilnih načel ter pogojev za ugotavljanje upravičenosti in meril za ocenjevanje bo olajšal sektorsko, teritorialno in makro-regionalno usklajevanje ukrepanja za doseganje ciljev OP«. V okviru meril za ocenjevanje lahko najdemo merila kot so:

- povezovanje različnih regionalnih akterjev,
- prispevanje k uravnoteženemu regionalnemu razvoju,
- prispevek k premagovanju razvojnih razlik med kohezijskima regijama in regionalni vidik ter
- vključenost območja z višjo stopnjo brezposelnosti.

MGRT bo vključen tudi v vse strokovne skupine kot državni organ, pristojen za regionalno politiko. Izvajanje integriranih operacij je z uredbo omogočeno. SVRK je glede tega pripravil in na seji sveta razdelil pisno gradivo »**Celostni (integriran) pristop in kombiniranje različnih virov financiranja**«, ki je Priloga št. 2. k temu zapisniku. Treba je upoštevati, da kohezijska politika povezuje tudi druge politike in ne samo regionalne ter številne deležnike. Tehnično pomoč za pripravo projektov bo možno koristiti tudi iz vsebinskih prednostnih osi. Leto 2015 ne bo le čas iskanja rešitev in dogovarjanja. Začelo se bo izvajati že pripravljene okoljske projekte za katere so bile za april/maj najavljene odločbe, izvajati EU pobudo za mlade itd. Aktivnosti na MOP in MDDSZ potekajo po začrtanem urniku.

V nadaljevanju so člani sveta menili, da je dejstvo, da se v letu 2015 šele iščejo rešitve. To je nenavadno in bo gotovo vplivalo na uspešnost koriščenja sredstev EU. Iz tega, kar je »na mizi«

ne izhaja zmanjševanje regionalnih razlik. Če zapišemo tak cilj, to ne zadostuje. Država ravna neusklajeno in brez strategije. V Zasavju so npr. sprejeli program zmanjševanja prašnih delcev v vrednosti 28 milijonov evrov in ga uskladili z državo. Sredstev zanj pa ni niti v državnem proračunu, niti ni EU sredstev v OP. Dostop do virov EU za te namene je zagotovljen le velikim mestom. Zasavje naj bi uporabilo sredstva iz programa LIFE, ki pa so v veliki večini (80-odstotno) namenjena le manjšim »mehkim« ukrepom. Razmišljajo o tožbi proti državi. Pot po kateri gremo je slaba, ljudje pa na drugi strani veliko pričakujejo. Namesto razvojnih osi so ostali v državnih načrtih le še delčki cestnih odsekov. Dialog med partnerji se izvaja tako, da se iz dveh različnih pozicij oblikuje tretja pozicija. V regijah pa morajo vedno znova razumeti, da je edino državna pozicija pravilna.

Predstavniki SVRK so glede uredbe izpostavili, da iščejo rešitve skupaj s partnerji in da gredo v drugi krog usklajevanj. Izveden je bil poseben sestanek z regionalnimi razvojnimi agencijami in združenji občin (ZOS, SOS in ZMOS), ne morejo pa vnaprej zagotoviti sredstev za določene projekte in ukrepe. Zasavju so za reševanje problematike prašnih delcev na voljo tudi sredstva kohezijskega sklada. Regionalni partnerji so upravičenci pri skoraj vseh prednostnih oseh in bodo imeli dostop do virov. Neposredne potrditve so možen način izbora.

V sklepnih besedi je predsednik sveta povzel, da zavračajo trditve, da sedijo v svetu le župani. Svet je sestavljen iz predstavnikov gospodarstva, občin in nevladnih institucij in je vse svoje sklepe doslej sprejel soglasno. Težava razvojnega dialoga z državo je da usklajevanja potekajo že dve leti. Na strani kohezijske regije so eni in isti sogovorniki, na državni ravni pa se odločevalci menjajo praktično na vsaki seji. Svet je na začetku predlagal rešitve, ki so učinkovite in možne v vseh državah EU (dva operativna programa), ki pa so bile s strani države zavrnjene. Zavrnjeni so bili tudi predlogi sveta, ki bi jih bilo mogoče z lahkoto vključiti. Regionalna raven ni bila nikoli vključena v pogajanja z EU in če so bila ta neuspešna, to ni odgovornost regionalne ravni. Na mizo prihajajo obsežni dokumenti, ki dopuščajo različne interpretacije in ne dajo jasne slike kaj bo mogoče financirati in kam bodo sredstva dejansko šla. Zaupanje v državno stran je popolnoma porušeno. Pri izvajanju kohezijske politike v bodoče ne bo več posebnih sredstev za zmanjševanje regionalnih razlik kot je to bilo urejeno v prejšnji finančni perspektivi zato je treba jasno povedati kako se bo uresničeval koncept horizontalne regionalne politike in kako bodo v takšnih pogojih uresničeni dogovori za razvoj regij. Treba je tudi jasno povedati kakšna bo vloga razvojnih svetov kohezijskih regij, ki so bili ustanovljeni po ZSRR-2 z namenom spodbujanja razvoja. Kohezijska politika bo mora aktivno podpreti izvajanje regionalne politike, saj drugih virov za zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik v državnem proračunu ni več na voljo. V EU je kohezijska politika zasnovana tudi kot teritorialna politika. Tudi v Sloveniji regionalna politika ne pomeni »občinskega asfalta«. Kadar je govora o infrastrukturi, gre za infrastrukturo, ki jo gospodarstvo nujno potrebuje. V Sloveniji ni nasprotja med interesi gospodarstva in regij. V drugem krogu pripomb na uredbo je zato treba povezati sistem izvajanja kohezijske politike s sistemom izvajanja regionalne politike (dogovori za razvoj regij) in vzpostaviti zaupanje, ki ga bosta obe strani potrebovali tudi za uspešno izvajanje projektov.

Svet je nato soglasno sprejel **SKLEP 4: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija se je seznanil z Uredbo o porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta« in ugotavlja njeno neskladnost in pomanjkljivosti glede implementacije operativnega programa ter neupoštevanje Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike in regionalnih razvojnih programov. Svet pričakuje, da bodo pristojne službe uredbo dopolnile v skladu z danimi pripombami.**

Ad 5.) usmeritve predstavnikoma sveta za 1. sejo Odbora za spremljanje Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020

Predstavniki SVRK je uvodoma predstavil gradivo »Merila za izbor operacij v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014-2020«. Pojasnil je, da gre pri tem gradivu za »prelitje« vodilnih načel iz OP v merila. Spremembe gradiva, ki so bile posredovane članom sveta naknadno, so rezultat prejetih pripomb in usklajevanja z Evropsko komisijo.

Predstavniki SVRK so odgovarjali na vprašanja, člani sveta pa so predvsem izpostavili dejstvo, da je gradivo obsežno in precej spremenjeno ter da je potreben čas za proučitev. Dokler ni usklajena uredba, je tudi težko usklajevati merila.

Predstavniki SVRK je pojasnil, da merila niso nadgradnja uredbe ampak operativnega programa. Sistem izvajanja je neodvisen od meril. Naknadno posredovan ni bil nov dokument ampak manjše spremembe obstoječega. Dokument je usklajen z Evropsko komisijo, na seji Odbora za spremljanje pa bo še mogoče vključiti manjše pripombe.

Svet je soglasno sprejel **SKLEP 5: Razvojni svet kohezijske regije Vzhodna Slovenija predlaga svojima predstavnikoma v Odboru za spremljanje operativnega programa, da naj se merila za izbor operacij uskladijo z dopolnjeno uredbo in se na prvi seji odbora obravnavajo kot osnutek.**

Ad 6.) informacija o stanju na pripravi dokumentov, ki predstavljajo predhodno pogojenost za črpanje sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020

Zaradi odhoda štirih članov sveta je predsednik sveta ugotovil nesklepčnost.

Predstavniki SVRK je predlagal, da se v tednu dni posreduje članom sveta s strani SVRK pisna informacija o stanju na pripravi dokumentov, ki predstavljajo predhodno pogojenost za črpanje sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Ad 7.) vzpostavitev neformalne kohezijske mreže in vloga regionalnih razvojnih agencij

Opravljena je bila razprava v kateri so člani sveta opozorili, da je iz posredovanega dopisa SVRK nejasno ali gre za »kohezijsko mrežo« ali le za mrežo kontaktnih točk za informiranje. Ker je to tudi točka na prvi seji Odbora za spremljanje, bodo nejasnosti lahko pojasnjene ob tem dogodku.

Ad 8.) in Ad 9.) sprememba Poslovnika o delu Razvojnega sveta kohezijske regije Vzhodna Slovenija in sprememba Uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije;

Sekretar sveta je predstavil predlagane spremembe in stališče MGRT do predlogov regionalnih razvojnih agencij. Glede predlagane uvedbe sekretariata bi to zahtevalo spremembo ZSRR-2.

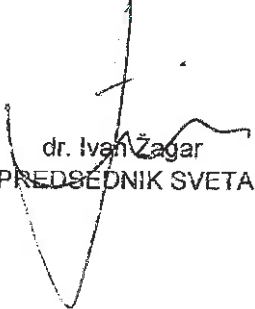
V razpravi so člani sveta oblikovali mnenje glede predlaganega nadomeščanja. Nadomeščanje naj se uredi prek instituta stalnega nadomestnega člana, ki ga imenuje svet razvojne regije.

Predstavniki MGRT je napovedal pripravo čistopisa sprememb Uredbe o razvojnem svetu kohezijske regije in njeno posredovanje v javno razpravo v kateri se bodo zbrale tudi pripombe regij.

Ad 10.) Pod točko razno je bila predstavljena Informacija SVRK o stanju po programih Evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS). Predstavniki SVRK je pisno informacijo dopolnil z obvestilom, da je bil med Italijo in Slovenijo dosežen kompromis glede OP. Strateški projekti bodo obsegali okoli 1/3 vrednosti programa, ob enakomerni zastopanosti partnerjev na obeh

straneh meje. Italijanska stran je najprej zahtevala, da se na strateške projekte razporedi 50% sredstev, ob zastopanosti 2:1 v korist italijanskih partnerjev.

Pripravil:
mag. Igor Strmšnik
sekretar sveta

dr. Ivan Žagar
PREDSEDNIK SVETA

Priloga 1: Ureditev kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014-2020 za cilj »naložbe za rast in delovna mesta«, zaslonska predstavitev, SVRK, marec 2015.

Priloga 2: Celostni (integriran) pristop in kombiniranje različnih virov financiranja, SVRK, marec 2015.

Ureditev
kohezijske politike v Republiki Sloveniji v
programskem obdobju 2014–2020 za cilj
"naložbe za rast in delovna mesta"

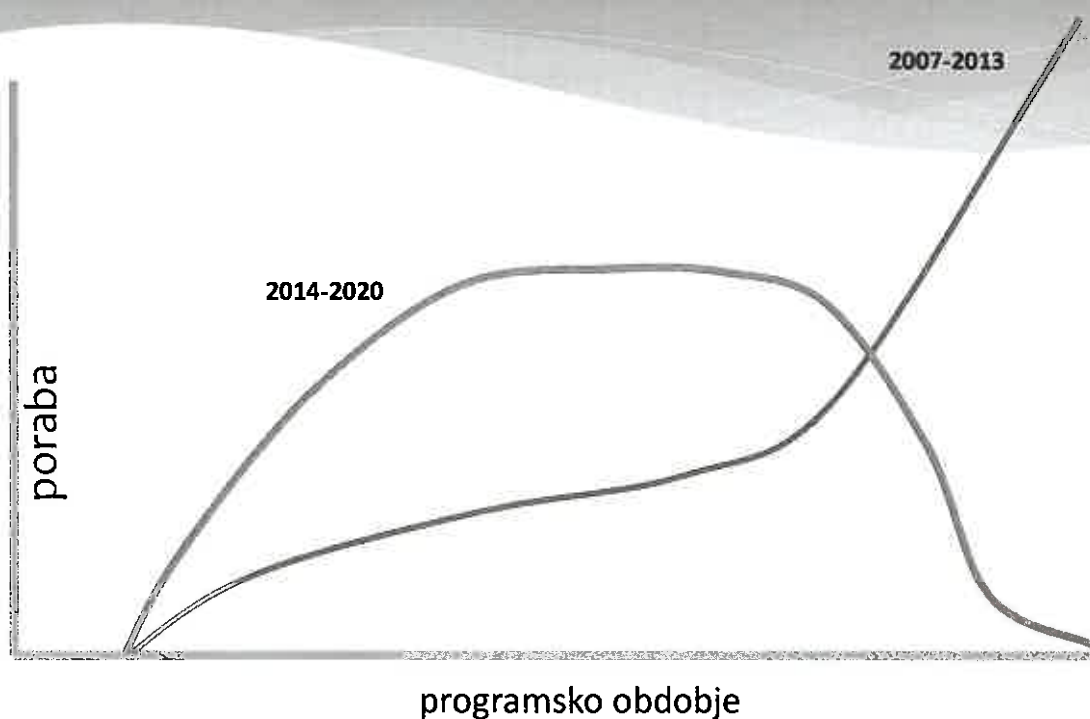
Temeljna vodila pri pripravi ureditve

- * OU mora dejansko upravljati s kohezijskimi sredstvi
- * Možnost prelivanja denarja med resorji, konkurenca med programi
- * Kakovost projektov
- * 100% črpanje sredstev
- * Poenostavitve, zmanjšanje upravnih bremen
- * Odprava sedanjih težav (npr. težave na relaciji ISARR – MFERAC)

Temeljna vodila pri pripravi ureditve

- Upoštevati spremembe, ki jih je prinesla nova EU uredba in kar smo že vgradili predvsem v PS (občasno problem)
- V uredbi določiti samo nujne specifike slovenske ureditve, drugače neposredna uporaba EU uredb
- Ne ponavljati določb iz drugih aktov
- V čim večji meri poenotiti izvajanje proračuna za integralna in kohezijska sredstva
- Use it or lose it

Cilj

Udeleženci:

- Organ upravljanja (SVRK)
- Organ za potrjevanje (MF-Sektor za upravljanje s sredstvi EU)
- Revizijski organ (UNP)
- Posredniški organi (ministrstva – skoraj vsa)
- Izvajalski organi (pravna oseba javnega ali zasebnega prava)
- Upravičenec (izvajalec, organ ali podjetje, javno ali zasebno) – pri FI organ, ki izvaja FI

Ostali udeleženci:

- Odbor za spremljanje (nadzorni odbor)
- (*Odbor za izvajanje*)
- Strokovne skupine

Izvedbeni načrt (IN):

En načrt izvajanja, ki je sprejet pred proračunsko razpravo

- Osnova za razporeditev sredstev na finančne načrte
- Pripravi ga OU na osnovi predlogov posredniških organov
- Presoja predlogov s strani strokovnih skupin
- Dva dela načrta:
 - indikativni prikaz operacij za celotno obdobje
 - podrobnejši prikaz za dve leti, kjer je potrebno pa tudi za daljše obdobje

Izvedbeni načrt (IN):

- Redno noveliranje dokumenta
- V 2015:
 - marec/april
 - julij-september
- Predhodna seznanitev vseh deležnikov

Dodelitev sredstev:

- Presoja vlog večjih vrednosti tudi s strani neodvisnih strokovnjakov (*oziroma delovne skupine vlade?*)

Prerazporejanje in zadržanje izvajanja:

- Prerazporejanje iz postavk ministrstev na postavke OU če stvari ne tečejo (korekcije, neustrezna dinamika, nedoseganje ciljev...) – brez soglasja posredniškega organa
- Prerazporejanje iz postavk ministrstev na postavke OU v okviru evidenčnega projekta v primeru nižje vrednosti od predvidene
- Zadržanje izvajanja (sum goljufije, neizvajanje korekcij, terjatev) do 3 mesecev

Ostale novosti:

- Le še zahtevek za izplačilo iz proračuna (ZZI), ni več zahtevka za povračilo (ZZP)
- Nič over-commitment-ov, pač pa v okviru „integrale“ več projektov, ki v celoti sledijo EU pravilom in lahko takoj zamenjajo problematične (naknadna dodelitev kohezijskih sredstev)
- OU bo določil standardne člene pogodbe o sofinanciranju za posamezne vrste operacij

Ostale novosti:

- Preverjanje „prenesenih nalog“ s strani OU
- Obveznost izvajanja ukrepov (finančnih popravkov) v skladu s končnimi priporočili in ugotovitvami OU in nadzornih organov (SI in EU)
- Jasnejša razmejitev odgovornosti, predvsem na relaciji OU – posredniški organ, pa tudi naprej

Predpogoj za uspešno upravljanje:

- Nov informacijski sistem (e-MA), z novimi možnostmi in vzvodi za planiranje in upravljanje (npr. tudi za sledenje predvideni dinamiki preko IS)
- Velika povezanost z MFERAC
- Prehodna rešitev v letu 2015 (ISARR2)

Izvedbeni akti

Navodilo OU za pripravo Izvedbenega načrta in Predloga k izvedbenemu načrtu

- * Navodila OU za finančno upravljanje in izvajanja evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020
- * **Navodilo OU o izpolnjevanju pogojev za imenovanje posredniškega organa**
- * **Navodila OU o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike za programsko obdobje 2014-2020**
- * **Navodila OU za načrtovanje, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja kohezijske politike v programskem obdobju 2014 – 2020**
- * Navodila OU za izvajanje preverjanj po 125. členu Uredbe (EU) št. 1303/2013
- * Navodila OU za izvajanje tehnične podpore evropske kohezijske politike 2014-2020
- * **Navodila OU za informiranje in obveščanje javnosti o kohezijskem in strukturnih skladih v programskem obdobju 2014-2020**
- * Navodila OU za spremljanje izvajanja OP z informacijskim sistemom OU
- * Navodilo OU za poročanje in spremljanje nepravilnosti

Drugi akti

- **Vodilna načela za izbor operacij**
- **Ustanovitev Odbora za spremljanje**
- Ustanovitev strokovnih skupin
- Opis sistema upravljanja in nadzora – OSUN
- Priročnik OU za izvajanje EKP 2014-2020 (konec maja)

ZIPRS

- Posebno poglavje v zakonu o izvrševanju proračuna
- Dopolnitev zakona o javnih financah – ko bodo za to pogoji

Leto 2015

- Zadnje leto programskega obdobja 2007-2013
- Leto vzpostavitve sistema za programsko obdobje 2014-2020 (2023)
- Dopolnitev sistema v drugi polovici leta
- Leto iskanja odgovorov in dogovorov
- Posebnost proračuna 2015 – vsa sredstva „nove“ kohezije na SVRK

Nova ureditev in razvoj regij - uredba

2. člen **(način koriščenja in cilj)**

(3) Cilj izvajanja kohezijske politike je zmanjševanje razvojnih razlik Slovenije v primerjavi z ostalimi razvitimi regijami Unije in med posameznimi regijami znotraj države, preko doseganja ciljev in rezultatov iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (v nadaljnjem besedilu: Operativni program) in koriščenje sredstev kohezijske politike v celotni načrtovani višini.

Nova ureditev in razvoj regij - uredba

3. člen (načelo povezovanja)

Koriščenje sredstev kohezijske politike se izvaja s spodbujanjem celostnih pristopov, povezovanjem vsebin iz različnih prednostnih osi, z nacionalnimi in regionalnimi programi in programi na ravni Unije.

Nova ureditev in razvoj regij - merila

- splošna uvodna navedba iz Meril za izbor operacij:
"Okvir horizontalnih in vodilnih načel ter pogojev za ugotavljanje upravičenosti in meril za ocenjevanje bo olajšal sektorsko, **teritorialno** in makro-regionalno usklajevanje ukrepanja za doseganje ciljev OP
- V okviru meril za ocenjevanje:
 - "povezovanje različnih regionalnih akterjev,,
 - "prispevanje k uravnoveženemu regionalnemu razvoju,,
 - "prispevek k premagovanju razvojnih razlik med kohezijskima regijama in regionalni vidik,,
 - "vključenost območja z višjo stopnjo brezposelnosti,,
 -

Nova ureditev in razvoj regij – strokovne skupine

- Vključenost MGRT v vse strokovne skupine kot državnega organa, pristojnega za regionalno politiko

Kako naprej

- Prvi krog medresorskega usklajevanja zaključen
- Priprava Izvedbenega načrta , ki predstavlja operacionalizacijo OP je v teku, predvidoma bo sprejet v aprilu
- Prva seja Odbora za spremljanje
- ZIPRS in uredba aprila na vladi
- Akreditacija posredniških organov (april-junij)
- „Designation procedure“, ki ga bo izvedel UNP (junij – oktober), kot pogoj za črpanje sredstev iz Bruslja

CELOSTNI (INTEGRIRAN) PRISTOP IN KOMBINIRANJE RAZLIČNIH VIROV FINANCIRANJA

Na podlagi določil evropskih uredb za koriščenje sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, partnerskega sporazuma in operativnega programa za obdobje 2014-2020 se uporablja načelo povezovanja sredstev različnih virov in instrumentov ter oblik financiranja z namenom doseganja sinergij v največji možni meri.

Splošna evropska uredba št. 13030/2013/ES določa, da lahko operacija prejme podporo iz enega ali več skladov ESI ali enega ali več programov in iz drugih instrumentov Unije, če postavka izdatkov, vključena v zahtevek za izplačilo za povračilo enega od skladov ESI, ne prejema niti podpore drugega sklada ali instrumenta Unije niti podpore iz istega sklada prek drugega programa. (CPR, člen 65/11).

Prav tako določa, da se skladi ESI uporabljajo za podporo v obliki nepovratnih sredstev, nagrad, vračljive podpore in finančnih instrumentov ali njihove kombinacije. (CPR, člen 66).

Na prej omenjenih podlagah v nadaljevanju napotujemo na usmeritev organa upravljanja v zvezi z uporabljanjem pristopov in kombiniranjem različnih virov financiranja:

I. OSNOVA – POJMOVANJE CELOSTNEGA PRISTOPA

Osnovno organ upravljanja napotuje na uporabo celostnega pristopa, v okviru katerega razume kot predpogoj pripravo podlage za celostni pristop, ki praviloma pomeni:

- pripravo ustrezne strategije,
- pripravo ustreznega programa za izvajanje,
- pripravo druge vrste podlage.

Navedena podlaga poleg vsebinskih opredelitev za doseganje skupnih ciljev vsebuje tudi opredelitev posameznih operacij (projektov, aktivnosti ipd.), ki nastopajo v vlogi samostojnih celic, ki delujejo po eni strani neodvisno druga od druge, po drugi strani pa zaradi medsebojnega dopolnjevanja skupaj prispevajo k dodatnim sinergijskim učinkom, ki so usmerjeni k istim ciljem.

Na tej podlagi torej se torej celostna oziroma integrirana operacija razume kot operacija, ki se izvaja na večjem teritorialnem območju, še posebno na regionalni, čezregionalni, nacionalni ali transnacionalni ravni, na podlagi okoljskih ali klimatskih načrtov ali strategij.

Uredba št. 13030/2013/ES opredeli integrirano operacijo na način opredeljevanja Skupnega strateškega okvira / Celovit okvir uporabe skladov - "države članice, kadar je to ustrezno, združijo sklade ESI v integrirane pakete na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ki so prilagojeni posebnim teritorialnim izzivom za lažje doseganje ciljev iz partnerskih sporazumov in programov. To se lahko doseže z uporabo celostnih ozemeljskih naložb, integriranih operacij, skupnih akcijskih načrtov in lokalnim razvojem, ki ga vodi skupnost."

Če povzamemo – osnovo predstavlja strateški, programski okvir (tudi t.i. »paket ukrepov«), ki zaobsega znotraj sebe več operacij, pri čemer se integrirana oziroma celostna operacija razume kot operacija, ki je vključena v širši strateški, programski kontekst. S strani organa upravljanja se potrjujejo posamezne operacije, ki skupaj z drugimi operacijami, aktivnostmi ukrepi znotraj strateškega, programskega okvirja zagotavljajo celostni pristop. Osnovo torej predstavlja operacija kot jo definira Uredba 1303/2013/ES, pri čemer gre praviloma za t.i. enostavno operacijo (brez kombinacij virov).

II. MOŽNOST KOMBINIRANJA VIROV – MOŽNOSTI NA RAVNI OPERACIJE

Kot opredeljeno v prejšnjem odstavku in navezujoč se na zadnji stavek pa je vseeno potrebno, vendar le v primerih, ko je to smiselno (praviloma v primerih, ko posamezne aktivnosti v sklopu projekta, programa ne morejo nastopati v vlogi samostojnih celic, ampak le v tesni navezavi), opredeliti možnost kombiniranja različnih virov (in posledično vsebin) na ravni posamezne operacije.

Pri tem je potrebno ločevanje kombiniranja za:

- namene sofinanciranja,
- namene komplementarnega financiranja.

Zagotavljanje ločenih virov iz skladov EU za kritje sofinancerskega deleža v skladu z določili evropske zakonodaje na področju evropske kohezijske politike praviloma ni dovoljeno. Izjemo v tem delu predstavljajo sredstva EIB (praviloma posojilo) in EIF (praviloma lastniški kapital ali garancija), pri čemer pa je pri dodeljevanju javne podpore potrebno upoštevanje pravil državnih pomoči.

Medtem ko kombiniranje z namenom zagotavljanja sredstev za sofinancerski del operacije praktično ni dovoljeno, pa je na drugi strani dovoljeno komplementarno financiranje iz različnih virov. Komplementarnost pomeni koriščenje različnih virov za različne aktivnosti (zahtevana ločenost zahtevkov za plačilo oziroma računov), ki potekajo sočasno ali zaporedno. Na primer, pripravljalne aktivnosti za nek raziskovalno razvojni center so lahko financirane iz 7. OP, sama gradnja kasneje pa npr. iz sredstev ESRR. Posamezne vsebine centra po končanju gradnje pa so lahko potem financirane iz 7. OP, ESS ali ESRR, glede na vsebino, pod pogojem jasne razmejenosti.

V zvezi s slednjim je potrebno dodati, da je za izvedbo tovrstnih komplementarnih operacij potrebno še doreči tehnične rešitve izvajanja skozi proračun RS (v pripiski pripenjam izsek iz dogovaranja z MF na to temo). Osnova je projekt v NRP, ki je v primeru komplementarne operacije en sam, medtem ko se potrebno spremljanje ciljev, izvrševanje plačil itd. po posameznih t.i. »sklopih« komplementarne operacije izvaja na ravni bodisi ločenih tipov PP bodisi ločenih proračunskih vrstic bodisi ločenih PP po posameznih sklopih operacije. Končno tehnično rešitev bi bilo potrebno še natančneje doreči.

Hkrati je potrebno doreči še razmerje med skrbniki posameznih sklopov, torej pri vsakem tovrstnem komplementarnem projektu bi bilo potrebno določiti t.i. vodilni sklop in »vodilnega skrbnika«, torej vodilni resor, ki bi skrbel za komplementarno operacijo kot takšno (tudi skrbnik projekta v NRP) ter bil hkrati dolžan usklajevati izvajanje preostalih komplementarnih sklopov (z drugimi resorji).

Pod črto – nedvomno gre za zapleten način izvajanja, ki je sicer mogoč, vendar ga je vseeno potrebno jasno razmejiti od pojma celostnega pristopa, ki bo spodbujan na splošno (v večini primerov bo uporabljen pristop tako imenovanih več medsebojno povezanih operacij, s čimer bo prav tako zagotovljena komplementarnost virov). Komplementaren način izvajanja v ožjem smislu na ravni posamezne operacije bo uporabljen le izjemoma v primerih, kjer je to smiselno z vidika tesne medsebojne povezanosti, nesamostojnosti posameznih aktivnosti.